

Odpadové hospodárstvo v okrese Nové Zámky

Problematika odpadového hospodárstva sa bytostne dotýka každého z nás, aj keď sa zdá, že toto konštatovanie je prehnané, samostatné fakty hovoria jednoznačne. Odpad produkujeme na jednej strane ako občania v domácnostiach vo forme komunálneho odpadu, ale jeho produkcia súčasne zasahuje do všetkých oblastí výroby, obchodu, služieb, až po spotrebu. Dá sa povedať, že neexistuje sféra, v ktorej by nevznikali odpady. Ako príklad tvorby je možné uviesť osvetľovacie telesá - žiarivky, nádoby a obaly od farieb, riedidiel a motorových olejov, staré lieky, obaly od sprejov, odpadové brzdomé kvapaliny a olejové filtre, odpadové čistiace prostriedky a pod. S odpadmi sa teda stretne každý občan, živnostník, malý podnikateľ či veľká firma.

Terajšia právna úprava zaraďuje odpady do katalógu, ktorý obsahuje stovky druhov odpadov usporiadaných do jednotlivých skupín podľa pôvodu ich vzniku a podmienok nakladania s nimi. Každý odpad má pridelený päťmiestny číselný kód a je zaradený do kategórie podľa toho, či sa jedná o odpad ostatný, zvláštny alebo nebezpečný. Toto zaradenie podľa katalógu má rozhodujúci význam pre určenie spôsobu nakladania s odpadom. Pre ilustráciu je možné uviesť, že odpady menované v úvode sú všetky zaradené do kategórie nebezpečných a tomu musí zodpovedať spôsob nakladania s nimi.

Pokiaľ sa zameriame na komunálne odpady, v súčasnosti sa ich v okrese Nové Zámky vyprodukuje ročne okolo 40 000 ton, pričom sa výhradne skládkujú na skládkach odpadov. Ak sme v roku 1991 mali v okrese viac ako 60 skládok, dnes je v prevádzke iba deväť. Z tých, ktoré spĺňajú všetky technické požiadavky sú to skládky Kolta, Michal nad Žitavou, Bajtava, Svodín a Palárikovo, ostatné štyri skládky majú doteraz určené osobitné podmienky, nakoľko nevyhovujú technickým podmienkam pre prevádzku skládok podľa osobitných predpisov - Šurany, Štúrovo, Jatov a Assi Domän Packaging Štúrovo a.s. Ukončením prechodného obdobia v roku 2000 budú môcť zostať v prevádzke len technicky vyhovujúce skládky. Na základe Programu odpadového hospodárstva Okresného úradu v Nových Zámkach, ktorý koncepčne rieši odpadové hospodárstvo v okrese po tomto termíne zostanú v prevádzke iba skládky Kolta, Michal nad Žitavou, Bajtava, Svodín, Šurany po splnení predpísaných podmienok a novovybudované skládky Nána a Tvrdošovce. Tieto vybrané skládky sú rozmiestnené tak, aby celoplošne rovnomerne pokrývali celé územie okresu a súčasne aby prístupové vzdialenosti ku skládkam boli ekonomicky prístupné zo všetkých obcí. Ak by sa podarilo dosiahnuť tento stav, bolo by skládkovanie komunálnych odpadov v okrese vyriešené až k horizontu rokov 2015 - 2020.

Skládky, ktorých prevádzkovanie nebolo úradom životného prostredia povolené a boli v rokoch 1992 - 1996 zatvorené, zostávajú otvoreným problémom. Takmer v každej obci sa nachádza aspoň jedna takáto skládka. Ako výstavby nových, tak aj rekultivácie uzatvorených skládok sú finančne náročné akcie, preto v tejto oblasti nie je uspokojivý postup. Všetky rekultivácie sa realizujú výhradne z dotácií Štátneho fondu životného prostredia, ktorého zdroje sú veľmi obmedzené. Aj napriek tomu sa však podarilo ukončiť rekultivácie v obciach Branovo, Tvrdošovce, Semerovo, Jasová, Černík, Dolný Ohaj, Bešeňov, Bardoňovo, čiastočne Nové Zámky, projektovo sú pripravené Kmeťovo a Komjatice.

Významným faktorom ovplyvňujúcim odpadové hospodárstvo je separácia odpadov. Táto oblasť ani v okresnom ani v celoslovenskom meradle zatiaľ nepriniesla očakávané výsledky. Určité aktivity

vyvíja mesto Nové Zámky, ale najďalej pokročila obec Michal nad Žitavou, kde je viac ako 80 % domácností zapojených do separovaného zberu. Na rozvoj separácie v okrese teda stále zostáva priestor pre iniciatívy samospráv, občianskych, vzdelávacích a ochranárskych združení, masovokomunikačných prostriedkov a pod. Aj keď zhodnotenie separácie v súčasných podmienkach nevyzníeva pre mestá a obce ekonomicky priaznivo, jej ekologické aspekty a výchovný charakter by mali túto skutočnosť prevýšiť.

Záverom je možné povedať, že odpadové hospodárstvo zaznamenáva progresívny vývoj. Rozvíja sa trh s odpadmi, zlepšujú sa služby, pokračujú významné ekologické akcie ako je rekonštrukcia spaľovne nebezpečných odpadov pri Nemocnici s poliklinikou a výstavba kompostárne v Nových Zámkoch a pod. Všetky aktivity sú zamerané na to, aby nakladanie s odpadom spĺňalo kritérium: využiteľné zložky z odpadu vrátiť späť do výroby vo forme druhotnej suroviny, čím sa chránia prírodné zdroje a nevyužiteľnú časť odpadu zneškodniť ekologicky vyhovujúcim spôsobom tak, aby poškodenie životného prostredia bolo obmedzené na najnižšiu možnú mieru.

Ing. František Kavalík
vedúci odboru ŽP OÚ

NOVELA STAVEBNÉHO ZÁKONA

Národná Rada SR dňa 2. júla 1997 schválila zákon č. 229, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Zmeny, ktoré nastali sú svojim charakterom v súčasnosti v pozornosti jednak samospráv a jednak fyzických a právnických osôb. Vypustením § 27 sa zosúladiť kompetencie samosprávnych orgánov podľa stavebného zákona so zákonom o obecnom zriadení. V § 26 novela stavebného zákona sa rieši nasledovne:

Koncepciu územného rozvoja Slovenskej republiky a územné plány veľkých územných celkov (VÚC) schvaľuje Vláda SR.

Územné plány sídelných útvarov a zón schvaľuje obec. To znamená, že obce a mestá musia občanov oboznámiť s novým územným plánom, ako aj s jeho zmenami a doplnkami v súlade so zákonom a to tak, že umožnia po dobu 30 dní ich verejnú vzhliadnutie.

Podľa § 29 ods. 3 je schválená územnoplánovacia dokumentácia v určenom rozsahu (Nariadením Vlády SR) z vyššieho stupňa dokumentáciu záväzným posudkom nielen pre vypracovanie, ale aj pre schvaľovanie. Dôležité je znenie § 25 novely stavebného zákona, z ktorého vyplýva, že obec je povinná predložiť návrh územného plánu pred jeho schválením na preskúmanie.

O preskúmanie súladu požiada obec príslušný okresný úrad, t.j. v našom prípade Okresný úrad v Nových Zámkoch. Účel preskúmania vymedzuje § 25 ods. 1, a to či je: